

Tale

12. januar 2017

Det talte ord gælder.

Finansminister Kristian Jensens tale ved Kommunaløkonomisk Forum torsdag d. 12. januar 2017

Jammer.

Jeg hører jammer.

Men ikke fra jer kommuner.

Faktisk oplever jeg kommuner, der tager ansvar. Og svarer, når de bliver spurgt – også om besværlige sager.

Det er også nødvendigt. Et stærkt kommunalt selvstyre afhænger af borgmestre, byrådsmedlemmer og embedsmænd, der tager ansvar.

Borgerne kan med god ret forvente, at borgmesteren stiller op – og tager ansvar – også når noget går galt. Gør man ikke det, så finder medierne hurtigt nogen inde i Folketinget, der vil sige deres uforbeholdne mening om en lokal sag.

Se bare på de seneste sager om mulige svigt på ældreområdet.

De er et godt eksempel på, at vi på Christiansborg har rigtig mange svar på alt mellem himmel og jord. Men det er ikke nødvendigvis svar, der gavner borgerne på langt sigt – eller svar, som I ønsker at høre. For svarene handler desværre ofte om nye krav og flere regler.

Og det er så her, at jammeren kommer ind i billedet.

Jeg hører jammer fra de politikere, som altid gerne kræver færre skemaer, mindre bureaukrati og opgør med New Public Management, men hvis eneste svar er mere kontrol med *alle* kommuner., så snart der opstår en møgsag i *én* kommune,

Derfor synes jeg, at det er befriende, når Thyra Frank – ærligt og redeligt – siger, at ansvaret for våde bleer på et plejehjem ligger hos den pågældende kommune.

Regeringen og Folketinget har naturligvis det overordnede ansvar for rammer og lovgivning, men ansvaret for den daglige drift ligger hos kommunerne. Og det ligger der indtil den dag, hvor kommunerne undlader at stille op og tage ansvaret på sig.

Hvis I som automatreaktion bare vælger at dukke jer - eller ligefrem at skyde skylden på regeringen og Folketinget, så er I selv med til at stramme styringen af kommunerne.

Mit budskab til jer i dag er derfor, at det er helt afgørende, at I tager ansvar – også når der er møgsager i den enkelte kommune og hele den danske verdenspresse dukker op.

Til gengæld vil jeg gerne give jer et løfte. Et løfte om, at hvis I tager ansvaret på jer, vil jeg til enhver tid stille op og forsvare det kommunale selvstyre.

Kommunerne er en hjørnesten i den offentlige sektor og ikke mindst i det danske velfærdssamfund.

Det har I været i mange år – og strukturreformen, som i år har 10-års jubilæum, har cementeret jeres afgørende rolle.

Dengang blev 271 kommuner til 98 kommuner, der fik et større og mere sammenhængende ansvar for de borgernære offentlige opgaver.

Når jeg ser på kommunerne i dag, så oplever jeg, at vi har nået en god del af de mål, vi havde med reformen. At vi i dag har et stærkt og velfungerende kommunestyre. Det skal vi værne om – og det skal vi fortsat udvikle.

Jeg tror, at det kan lykkes, hvis vi arbejder tæt og konstruktivt sammen, selvom det ikke altid er smertefrit.

Jeg tror som finansminister på, at kommunerne skal have frihed til at løse deres opgaver.

Det gør jeg ud fra et fagligt, et demokratisk og ikke mindst et økonomisk synspunkt.

Men med frihed følger naturligvis også ansvar.

I skal måles på, hvilke resultater I skaber, frem for, hvordan I skaber dem. Jeg er en stor tilhænger af metodefrihed.

Derfor vil vi som regering arbejde for at fjerne unødige proceskrav, mindske bureaukrati og forenkle jeres rammevilkår.

Men samtidig kommer vi til at stille ambitiøse krav til kommunernes resultater og til, og at I driver en sund og effektiv forretning.

For regeringen er fornyelse af den offentlige sektor så afgørende, at vi har dedikeret en minister til opgaven. Det er min kollega i Finansministeriet, Sophie Løhde.

Og jeg vil gerne invitere jer til at gå aktivt ind i arbejdet med fornyelse af den offentlige sektor.

Et af mine mål med at komme her i dag er netop at høre, hvad vi fra regeringens side kan gøre for, at I får de bedst mulige rammer for at løse jeres opgaver.

Jeg tror på, at et afgørende element i at udvikle og reformere den offentlige sektor er dialog.

Derfor hører vi meget gerne til forslag fra jer om, hvor der er behov for, at vi gør tingene på en anden måde. Og jo mere konkret jo bedre.

Et godt eksempel på det er reformen af planloven, hvor jeg oplevede reformivrige kommuner, der med gode forslag var med til at sikre en mere fleksibel og tidssvarende planlov. Det skal vi have mere af.

Og også gerne bud på andre områder, hvor I ser behov for reformer, så vi i fællesskab kan modernisere og udvikle den offentlige sektor.

Et andet godt eksempel, hvor I har taget medansvar for at sikre bedre løsninger i det offentlige, er vores aftale om et ambitiøst og flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram.

Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet skal hvert år frigøre 1 mia. kr. i kommunerne, hvoraf vi har taget halvdelen ud af de kommunale rammer til prioritering bredt i den offentlige sektor.

Det svarer til et samlet effektiviseringskrav på knap 1/2 pct. af den kommunale serviceramme. Det er et realistisk niveau, som vi bør kunne nå i mål med ved en fælles indsats. Selvom det ikke nødvendigvis bliver let. Hvis det var let, så kunne vi jo overlade det til andre.

Når vi fra regeringens side stiller krav til jer om vedvarende effektiviseringer, så skal I selvfølgelig også kunne stille krav til os om, at vi giver jer de fornødne rammer for at realisere dem.

Derfor er en stor del af moderniseringsprogrammets initiativer målrettet mod regelforenklinger og tiltag, der giver kommunerne bedre styringsmuligheder.

Her spiller I en helt central rolle i at påpege problemer ved de nuværende regler og rammer. Og vi er altid lydhøre over for gode forslag til nye måder at gribe tingene an på, så vi får kloge effektiviseringer.

Som Nationalbankdirektøren formentlig vil sige mere om herefter, så er økonomien på vej op og ledigheden fortsat på vej ned.

Dansk økonomi er grundlæggende sund, og vi ser en markant og stabil fremgang i beskæftigelsen. Det kan man kun glæde sig over som finansminister. Ikke mindst, at flere og flere kommer i job.

Men vi har fortsat underskud på de offentlige finanser. Det er en bunden opgave, at vi i de kommende år gradvist reducerer underskuddene.

Samtidig er der behov for tilbageholdenhed i finanspolitikken, så den økonomiske politik understøtter et holdbart opsving i dansk økonomi og modgår risikoen for overophedning og flaskehalse på arbejdsmarkedet.

Vi skal ikke tilbage i 00'erne, hvor krisen blev forværret, fordi vi havde oplevet en periode uden disciplin i de offentlige udgifter i årene forinden.

Og vi skal samtidig sikre, at berøringsangst for reformer ikke giver mangel på arbejdsudbud og flaskehalse, som vil bremse opsvinget og forhindre, at det bliver langvarigt og holdbart.

Regeringen lægger stor vægt på at føre en ansvarlig økonomisk politik, som kan øge vores velstand. Det er derfor vores ambition, at de samlede offentlige udgifter skal udgøre en mindre andel af samfundsøkonomien.

Konkret betyder det, at vi har som mål, at væksten i det offentlige forbrug som udgangspunkt skal udgøre 0,3 pct.

De økonomiske rammer for den offentlige sektor vil derfor være stramme også i de kommende år. Også selvom vi lykkes med at øge prioriteringsrummet yderligere gennem reformer af fx SU'en, hvor gevinsten skal sikre højere kvalitet i uddannelserne.

For jer betyder det, at I skal levere en bedre offentlig service inden for en begrænset vækst i de offentlige budgetter.

Jeg ser moderniserings- og effektiviseringsprogrammet som en del af svaret på, hvordan vi gør det.

Men jeg ser også kloge kommunale løsninger og indsatser som et godt svar.

Når kommuner flytter borgere væk fra kontanthjælp og over i beskæftigelse, gavner det både borgerne og de offentlige finanser – og ikke mindst de kommunale finanser.

Og med den faldende ledighed har I et stort ansvar for at flest mulige kommer med. Beskæftigelsesindsatsen er en hjørnesten i at sikre, at alle bidrager og virksomhederne kan få den arbejdskraft, de har brug for.

Endelig er det vigtigt, at I fortsat sørger for, at der ikke er tvivl om overholdelsen af de kommunale budgetter. Også selvom samfundsøkonomien har det bedre.

En sund offentlig økonomi er en forudsætning for, at vi kan skabe vækst og udvikling i hele Danmark, og at vi kan løse de udfordringer, der måtte komme.

Det kræver, at I leverer de effektiviseringer, vi har aftalt, og at I overholder de økonomiske rammer, vi har aftalt – også i et valgår.

Lad mig til slut opsummere de tre budskaber, jeg gerne vil have, at I tager med jer hjem i dag:

For det første forventer jeg, at I påtager jer ansvaret for at løse jeres opgaver på bedste vis – og at I også påtager jer ansvaret, når det engang imellem går galt. Ellers er I med til at flytte ansvaret ud af jeres egne hænder.

Mit andet budskab er, at jeg så til gengæld vil forsvare det kommunale selvstyre og arbejde for at styrke kommunernes frihed.

Mit tredje budskab er, at selvom det går fremad for dansk økonomi, så bliver væksten i de offentlige budgetter fortsat begrænset. Vi har derfor en stor, fælles opgave med at forny og forbedre den offentlige service inden for den økonomi, vi har i dag. Og det håber jeg, at I vil tage aktivt del i.

Jeg ser frem til en god debat og til et godt – og forhåbentlig jammerfrit – samarbejde med jer i de kommende år.